

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden esütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábóllyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitási soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz oimzendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bármentetlen levelek csak ismert köztől fogadtatnak el.

A test.

Választókerületről, sajnos, sokat hallani szép Magyarországon. Egyházkerület, tankerület, szini kerület szintén szerepet játszanak nyilvános életünkben. De a tornakerületek?

Ezekről, valljuk meg, a szakembereken kívül csak a legkiválóbb szellemek tudnak: a kik elég sokoldalúak s éber figyelemmel kísérik kulturmozgalmaink minden ágát. A nagy tömeg a maga boldog felületességével nézi a világot: mit neki életkérdések, ha nem az ő élete van kérdésben; mit neki ideális szempontok, vagy praktikus haszon, ha nem az ő foglalkozásköre nyújtja; mit neki a jövő nemzedékének edzett élettereje, mikor ő maga a mámorító jelennek élvezeteit mohón szüresli.

Igen: manapság, a test kultuszának legfényesebb napjaiban, mikor a bankettek járványa dühöng, a női divat hazug szabása, duzzadt ruhaujjai a test tultengését hirdetik, az illatszerekkel élés (helyesebben visszaélés) az érzékeknek tömjénez, operaházunknak az egyetlen pénztári sikert a ballet, azaz idomok kiállítása szerezte, a hírlapelárusítás pedig a nyers „passer par la” leleplezésének köszönheti legmagasabb recordját — manapság a test eszményibb fogalomkörével, nevelésével, szebb képességeinek kifejtésével, brutális hatalmának elnyomásával a nép nem törődik. „A mit megettünk, azt a világ nem látja”, mondja a szegényebb sorsu ember, s megfosztja testét a célszerű, erőteljes tápláléktól: kiköltözik a város szélére, személtérakó helyen, megméltelyezett talajra épített cifa házakba, csak hogy

eldicselkedjék „szép lakásával”, nem törődve azzal, hogy a nedvesfalu épület a görvély mérget oltja be gyermekei zsenge testébe; és vétkes gyönyörrel türi, hogy a nagy városok utcai eleven kirakatkukkal lázba borítsák a testet és idő előtt elsorvasszák. Maga a székes főváros hatósága megy elől rossz példával: máig sem gondoskodott elegendő zöldről és legalább minden kerületben egy-egy jókora területéről, a hol a mozgással járó játékok megadnák a zsendülő testnek azt, a mi a testé.

Mintha nem az emberanyag volna a legkevesebb! Mintha a mai nemzedék valami drágábbat, méltóbbat, nemesebbet hagyhatna hátra, mint a maga megújodását magzataiban! Mintha Faust módjára Homunculust állíthatnánk elő görebben és állandó vilámfényárammal önthetnők körül, mint a mesterségesen tenyésztett növényzetet... Könnyebb is ez, mint embert nevelni.

Homunculus törpe maradt és rövid életű; az állandó fénynek kitett, az éjjeli pihenés nélküli növények pedig egyoldalúan fejlődnek, kikelnek formájukból és megtagadják üde színeiket. A szervezetet gondozni, nevelni kell; éberen kell örködni fölötte, ismerni kell szükségleteit, fejlődésének minimális és maximális határait, valamint akadályait. Sőt többet: tudni kell, hogy az iskolában elkülönítettnek tanult test és lélek, kedély és szellem, hangulat és szenvedély sat. ép úgy üres fogalmak, mint a mit az ujj, por, végtag, törzs elnevezések alatt értünk. A ki szív tágulásban szenved: annak nemcsak a szíve beteg; annak a szervezete a szív szomszédságában is meg

van támadva a hová a kitáguló izomszövet terjeszkedése nyomást, fájdalmat okoz. Külön a szívvvel nem lehet úgy elbánni, mint a hogyan az asztaltól kihuzhatni; ép úgy külön a test és külön a lélek nem tekinthető — lélek nélkül a test nem ember többé, hanem holt tetem; testi dispoziciók nélkül pedig lelki élet nem képzelhető. A puposnak, sántának más a lelkiülete, más tapasztalatai és foglalkozásai vannak a szerelemről, vagy az önzetlenségről, mint a külső előnyökkel ékes, önértékben túlzó ficsurnak; de a gerincén, vagy a féllában kívül is van tagjaiban rendellenesség. Ismét igaza van a közmondásnak, hogy a baj nem jár egyedül. És mekkora baj az, hogy Magyarország a testi nevelés terén annyira hátramaradt! Mekkora visszahatással van ez a lelki, a szellemi élet átlagára!

Egészséges szervezett embernek, módjával, jót tesz a kerékpározás, de ez csak egyoldalú testgyakorlat még akkor is, ha általánossá lesz, mint közlekedési mód.

A józan, bölcs cél mindenestre az egyenletes képzés: a test erejének, kitartásának, ügyességének mindenoldalú fejlesztése, karöltve a lelki, a jellembeli, a szellembeli képességek telhető kifejtésével. A ki a futásban dijakat nyer, mint a gellérthegyi gyík: még nagyon messze állhat a harmónikus, tökéletes testi-lelki nevelés tisztességes, átlagos színvonalától. A középiskolákban tanított rendszeres torna — ott a hol a tanára jeles szakértő és buzgó — nemcsak az izmok szívós tömegét és hajlékonyságát növeli, hanem ugyanolyan mértékben gyakorolja a jellemre oly fontos

becsvágyat és akaraterőt, a felfogás eszközét a figyelmet, az emlékezetet; fokozza a kedélynek oly nélkülözhetetlen önbizalmát s megajándékoz a jól végzett munka feletti édes megnyugvással. A kereskedelmi sat. iskolák igen nagy mulasztást követnek el, ha a tornát nem kebelezik be kötelező tantárgyaik közé. A közoktatásügyi minisztérium meg igen nagy mulasztást követ el, míg be nem hozza az összes iskolákba, mindegyik osztályba a kötelező és napról-napra kijutó torna- és játékorákat.

Irjuk pedig mindezeket június 20-ára mikor Déván, Kecskeméten és Pécsen, azaz egy-egy tornakerületi központban, összegyűl a kerület tanuló-ifjusága és gyönyörű látványt nyújtva, egyszersmind megnyugtató diszes nézőközönséget s a hivatalosan bíráló közegeket a serdülő nemzedék életrevalósága felől. A kik ott felvonulnak az iskolai zászlóvédő szárnya alatt: azok élő tanubizonyosságai lesznek a helyes testi nevelés harmónikus voltának, a külső és belső ember szoros összetartozásának.

És írjuk ezeket akkor, midőn kisvárosunkban is a megvalósulás küszöbéhez közeledik a sokak nagyképűsködő kritikája által már előre is gáncsolt és ócsárolt tenniszjáték pálya elkészítése.

Az antik világnézet az ember tökéletességének biztosítékát látta ebben az elvben: tiszteld a testet! A régi idők, az antik példákra olykor-olykor vissza-visszatekinteni pedig éppen a mi időkben vajmi fölemelő!

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Melancholia.

Tudok egy fát, dús lombu tölgyet...
Kopár mezőn áll, egymagán.
Árnyába csillapulva dőlhet
A vándor, forró napszakán.

Tenger levél üdvözlí zsongva,
Vig, madárfütty, vidítja fel,
Áldón gondolhat dalra, lombra,
Még idején ha utra kel!

Gyermekkoromban alkonyórán
Döltem le én, e fa alatt...
Bús estté nőtt a szétfolyó árny
S dal, fütty, ijedten elakadt.

Meredő ág remegve intett:
Törzsünknek fájó titka van!
Bús léssz, látván búsulni minket...
Siess, míg elhagyhat szíved!

De ekkor a fa titkos odva,
Denevértérhet szülte már...
Sötét mezők felett nyomomba,
Sikoltva szállt az éjmadár.

Titkos gyász öl, mióta élek.
Önnön magamtól félek én.
Egy sereg elkarhozott lélek
Költözhetett egykor belém.

Nem érti ezt a víg, a boldog,
Nem minden nótám csupa bú,
Dévaj körben én is mosolygok
S föltréfálom, ki szomorú.

De hogyha jön a gonoszóra
S elszéledt mind a czimbora:
Bensőmben sirva, átkozódva
Riad a szörnyek táborá.

És sóhajszárnyra kelve, vigan
Egy mindenséget gyászba lep,
Iszonytól sáppad, remeg ajkam,
Lelkem tátongó, pusztá seb.

Édes! ne jöjj olykor hivedhez...
Vagy benned is oly bú fogan,
Hogy soha többé nem pihenhetsz
Karomban igaz — boldogan.

Telekes Béla.

A „bouton“-ok.

Irta: Mátrai Géza.

Pardon! Hadd szedjem össze magam,
hisz még káprázik a szemem, szédül a
fejem attól a sok fénytől, ragyogástól,
mely azokból a tüzes lángokat lövelő kö-

vekből sugárzott szét — azokból a fehér
kövekből, melyek annak a szép asszony-
nak rózsás fülkagyilóit díszítették azon az
elegáns megyebálon.

Nem is sokat tudnék mondani arról
a bárról. Mert azok a tűzsugarak elvet-
ték a szemem világát — nem láttam;
megperzselték a szívem érzékenyebb, poé-
zisre hajló hurjait — nem gyönyörködtem;
kihívó fenhéjázó pompájukkal telekiabál-
ták a fületem, megigézték a lelkemet —
nem hallottam.

Nem láttam én a fiatal leányok szü-
zies arcán nyíló harmatos virágokat; nem
gyönyörködtem a kíváncsú asszonyok
gömbölyű vállalaiban, puha meleg karjaik-
ban, nyakának arany — reflexes pelyhei-
ben; nem hallottam a zene édesen anda-
lító melódiáit és a fáradt leánykák izgató
pihegését — nem semmit, semmit, nem
láttam, nem hallottam, azok a ragyogó
kövek ülték meg minden érzékemet.

Mint a részeg, kivel megfordul a vi-
lág és tűzkarikák örvényében keringeni
vél — befogtam a szemem és a bálterem
egy sarkában, pálmalevelek hűvös árnyé-
kában elbujtatott kereveten kerestem ki-
jőzanodást mámoromból.

Olyan félálomszerű szibbadság fogott
el, nem tudtam, mi történik körülöttem,
csak azzal az ördögös két kődarabbal
foglalkozott lázas agyam.

Hát ilyen a ti hatalmatok nyomo-
rult, hideg, érzéketlen kövek?

Azt a szép asszonyt meg se láttam,
meg se néztem senki, mit tesz, hogy kié,
ki hordozza, de a kövek, a kövek, azok a
boutonok, arról mindenki beszélt.

A gyalázatos, lelketlen kis holmik,
tönkre tették, agyon nyomták a gazdájuk-
kat, minden tűz kialszik, minden élet
megdermed, a hol ezek a hideg kövek
megjelennek.

Volt egy nép a régi korban, mikor
az ember együtt lakott a barlangi med-
vével és viaskodott az oroszlánnal, — en-
nek a népnek a temploma a barlang és
a hegyszakadék volt, — oltár és Istene
pedig egy formátlan nagy kő.

Ezt a formátlan nagy követ az év-
ezredek viharai, pokoli tüzei szétrepesz-
tették, millió és millió darabkákká az
egész világban szétszórta, hogy meg-
annyi istenek legyenek a modern bál-
ványimádók oltárain.

Igy született a gyémánt.

És ti bálványimádók, ti szépséges
szép asszonyok, ti ma is úgy imádjátok
ezt a száz milliómód részét annak a for-
mátlan sziklatömbnek, mint azt a bar-
langi ember a mammoth és az iramszar-
vas társaságában imádkozta.

A kis ballerina vidáman lebeg a
lába hegyén, merészen végzi pirouettjeit,
szinte repül, mint a madár, a fényes kő
lábai elé gurul — megbotlik — és el-
veszti az egyensúlyt.

Az ártatlan leányka felemelt fölvel,
tisztá tekintettel fordítja kék szemét lo-
vagja beszédese ajkára — drága kincsként
őrzi azt a szegfűszálat — aztán megjele-
nik rózsaszín bársonyos trónusán a csalfa
isteniség ez a parányi kődarab — és szüzi
pirulással hajtja le hozzája fejét, az arc
szüzi hamvát lesöpri az a parányi kő,

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselőtestülete f. hó 11-én Gencsy Sándor polgármester elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

A gyűlésnek, melyen a képviselők szokott számban jelentek meg, első tárgya volt a Somogyi Kálmán és társai által az adóvégrehajtások felfüggesztése tárgyában benyújtott indítvány. Ezen indítvány folytán kimondotta, a képviselő, hogy tekintettel arra, miszerint a város határában ez évben öt alkalommal pusztított árvíz nagy károkat okozott s ezzel a polgárság helyzete nyomasztóvá lett, — tekintettel arra, hogy a polgárok által eddig befizetett adó mennyisége 2500 forinttal több, mint a múlt év ugyanezen szakában volt s így az eddigi eredmény a mostani szomorú gazdasági viszonyok mellett kitűnőnek mondható: a vármegye közigazgatási bizottságához kérelem intéztessék az iránt, hogy városunk területén az adóvégrehajtásnak 1897-ik évi október haváig leendő felfüggesztése iránt a szükséges intézkedést sürögősen tenné meg.

Szilágyvármegye köztörvényhatóságának azon határozata, mely a városnak 1897. évre 30,854 frt 80 kr. bevétellel, 30,140 frt 62 kr. kiadással és 714 frt 18 kr. pénztári maradvánnyal megállapított költségeljárását jóváhagyja, tudomásul vétetett.

Az alispánnak Budapestről Máramaros-Szigetig életbe lépett vasuti gyorsvonal közlekedéséről értesítő átirata tudomásul vétetett.

Olvastatván az italmérési és fogyasztási adók beszedési jutaléka megtérítése tárgyában a m. kir. pénzügyminiszteriumnak rendeletét közlő pénzügyigazgatósági határozat, miszerint a város által már tényleg beszedett 690 frt 01 kr. jutalék visszafizetését a miniszter elengedte: örömdíjazta tudomásul vétetett, — a pénzügyigazgatósági átiratnak többi része pedig a jogügyi bizottság erre vonatkozó véleményének beérkezése után fog tárgyalás alá vétetni.

Polgármester előterjesztvén, hogy a korcsmailag kimért szeszes italok utáni fogyasztási illeték címén szedett díjakra vonatkozó belügyminiszteri engedély ez évben hatályát veszíti; — emez engedély meghosszabbítása iránt — a vármegye köztörvényhatósága útján — a belügyminiszteriumhoz kérelem intézése elhatározott.

Polgármester előterjeszti, hogy Kovács Lőrincz nagy-bányai lakos Szilágy-Somlyó város határában fekvő szőlőjét áttelep létesítése céljára, Szilágy-Somlyó város, mint erkölcsi testület részére, — csekély ellenszolgáltatások mellett — felajánlja. Ezen nagylelkű ajánlatot a közgyűlés köszönettel vette tudomásul. Tekintettel azonban arra, hogy törzsvagyon megszerzéséről van szó és tekintettel arra, hogy a szőlőtelep felállítása tárgyában a városi képviselőtestület egy újabb feliratot intézett a földmívelésügyi miniszteriumhoz: ezen kegyes ajánlat érdemleges tárgyalása a szőlőtelep felállít-

szemeinek kék tengerét felzavarja, ártatlan, édes kacaját elnémitja.

A szegény kis hivatalnokné dobogó szívvvel, sováran nézi a fényes kirakatot — a sok kis istenség kacérkodik vele; csiklandozzák a pilláit, pakoskodnak vele szegény asszonykával — hely de még kenyérre is alig telik az ura sovány fizetéséből — és könyg gyűl a bánatos szemekbe. De im egy gazdag mecenás letörli a könnyeket és a bálvány ott ragyog a szegényes fedél alatt.

Most már megvan a bálvány, — de a kenyér nem oly édes, a fészék nem oly puha, mióta ez a büszke istenség bevonult.

Leányok! én szüzi virágaim — illetetlen fehér liliumok — ne legyetek soha menyasszonyok. Az a csalfa karikagyűrű jegyez el benneteket a bálványimádók szeptájával.

Míg szabadok vagytok, madárdal és virágillat száll szívetek oltárán a szerelem istenéhez — nem hisztek a földi javak csábos ígéreteinek.

Maradjatok így szépek, ártatlanok, szeressétek a pacsirta dalát, az orgonavirág, az ibolya édes illatát, ne nézzetek a gyémántugár özönébe, hideg, csálékony tűzébe, mert az elveszi a szemetek fényét és megperzseli az ártatlan szívetek.

Szegény Dóra olyan volt, mint a tavaszi hajnal hasadás.

Rózsa az arca, arany a kedélye, meleg a szíve, édes a kacagása. És kacagott, mert boldog volt és gondtalan, mint a bölcsőbeli gyermek.

tása iránti kérelemre leérkező miniszteri intézkedésig függőben tartatni határozottatott.

Oltyán Tógyer és társainak a kraszna-utcai közutnak a közforgalomból János Bálint által ismételt elvonása miatt beadott panaszára utasította a közgyűlés a rendőrkapitányt, hogy ezen kútnak közhasználatban tartása iránt a szükséges rendőri intézkedéseket tegye meg, illetve az erre vonatkozó, már jogerős határozatokat hajtsa végre.

Polgármesteri jelentés az 1896-ik évről

(Folytatás.)

Az adókönyvelés és kezelés az ellenőr által szabályosan vezetettnek és az adófőkönyv az előírt időben lezártatott.

Ellenőr az adóügy kezelésében kellő pontosságot és szorgalmat tanúsított.

Az állami adó és egyéb kincstári követelések a városi végrehajtó által nagyrészen behajtottak ugyan, de a városi követelések behajtásával igen kevés buzgalmat tanúsított s ez az oka, hogy a hátralékok évről évre szaporodtak s a költségvetés szoros betartása a mindig fokozatosan emelkedő rendkívüli kiadások miatt alig lesz teljesíthető, e mellett az igazolt szegénység és vagyonhiány miatt, a kisebb összegek leiratása napirenden vannak.

Igaz ugyan, hogy a polgárság egy részének sajnos tapasztalt elszegényedése folytán a városi követelések behajtása a végrehajtásnál már szokásos zaklatásig nem mehet, de nagyon is kíváncsatos, hogy a vagyonosabb polgárok — miután pótdótot nem fizetik, a taksa, legelő, éji őr és közmunka tartozásokat pontosan befizessék.

VIII.

A városi házi pénztár állása.

Az 1896. évben volt bevétel 29210 frt 50 kr, — kiadás 27494 frt 46 kr, — pénztári maradvány 1716 frt 04 kr. és egy darab takarékpénztári részvény 50 frt névértékkel.

A város italmérési joga kártalanításában kiadott kötményezett, két darab kötvény és pedig:

- a) nemesi jogon 10.483. sz. a. kiadott kötvény 75.500 frt értékkel.
- b) Kántor-korcsma jogon kiadott 10.484. sz. kötvény 22.100 frt értékkel.
- c) Az óvoda részére kiadott hasonló kötvény 100 frt értékkel.

Ezen kötvények a város pénztárába vannak elhelyezve.

Sz.-Somlyó vagyoni állapotát illetőleg: cselekvő vagyona: ingó és ingatlanban összesen 567.782 frt 41 kr. — tartozása összesen 44.286 frt 62 kr. Ezek szerint a város tiszta cselekvő vagyon értéke 523.495 frt 79 kr.

Szegényalap pénztára.

Bevétel 2777 frt 61 kr, — kiadás 2037 frt 22 kr, — pénztári maradvány 740 frt 39 kr.

A szeretet és boldogság állottak a bölcső mellett, azok ringatták és kedves dalokkal altatták.

Szegény, szomorú asszony ott a harmosi kastélyban.

Nemrég még a legboldogabb anya legkedvesebb urasszonya a vendéglátó kastélynak.

Ma egy élő fájdalom, a vigasztalan bánat, az örök lemondás élő halottja.

Harmos Feri szép fiú volt, gavallér és szüleinek büszkesége. Élvezett a fiú, de mértékkel, — tanult eleget, jó uton volt.

De Beata — az orfeum csillag. Ennek nagy étvágya volt. Gyémántokkal táplálkozott. Drága étel. Harmos Feri győzte egy ideig, de aztán vége volt. A kedvesét nem vacsoráztathatta olyan drága étellel — mit tegyen egy kicsi golyó megfelelt a kérdésre.

Le vitték a szegény fiút a harmosi hideg kriptába.

Az ő szemefénye kialudt örökre, de Beata gyémántjai csillogtak.

Szegény szomorú asszony — ott — a harmosi kastélyban.

A hajnali csárdás utolsó akkordjai, fáradtan haltak el a szürke derengésben, egész testemben remegve bandukoltam lakásom felé és eltűnődtem:

En édes istenem megérem-e azt az időt, midőn az asszonyok szívesebben álnak a könyves boltok, mint az ékszerüzlet fényes kirakata előtt?!

A takarékpénztárba elhelyezve és egyeseknél kölcsön adva 7238 frt 85 kr, összes vagyon 7949 frt 24 kr.

A város összes pénztárai főispán ur ő méltósága által egy, általam pedig 9 alkalommal megvizsgáltatván, azok mindannyiszor rendbe találtattak.

IX.

Városi számvevő és közgyámügy forgalma.

Beérkezett 1861, — elintéztetett 1861, — hátralék nincs.

Mint a múlt évben is jeleztem és indokoltam a számvevő mérnöki állás betöltése — bár fizetésemeléssel hozandó áldozattal is — kívánatos lenne, mivel a pénztári kezelés ellenőrzése és a nyilvántartási kimutatások pontos vezetése szakembert igényelnek.

X.

Városi közmunka.

A Sz.-Somlyó városi közmunka eredménye 62%. A Sz.-Somlyó lompéti XX-ik vic. utcsoportba lévén beosztva, a még fennmaradó 38% igás és kézimunkaerő a város belterületén és a községekbe vezető utak fenntartására fordítottak, de ez a szükségletnek egyáltalában meg nem felel, mivel ezen fennmaradó kevés közmunka erőből is 10%-lékot a munka kötelezettek szegénysége kereset- és munkaképtelensége és igen gyakran a városból eltávazása miatt rendesen le kell írni.

A Báthori körben, a Kraszna-utcan a költségvetéssel megállapított 80 és 220 kézi szám ledolgoztatott, sőt a Kraszna-utcan annak járhatóvá tételére még kisebb kövezés is történt a hidak és pallókra előirányzott 70 frt pedig felhasználtatott.

A városi utak különösen a Kraszna-utca alapos kijavítására egy javaslatot nyújtottam be a képviselő testülethez, de a mennyiben abban az egyes érdekelt felek bár méltányosan megvoltak terhelve, sajnálatomra el nem fogadtatott és így a Kraszna-utca teljes kiépítése csak a Sz.-Somlyó—lompéti utcsoport vonal teljes kiépítése után lehet foganatosítható, — kövezési munkálatokra pedig 190 frt fordítatott.

A vicinális közmunkát pedig egy bizottság kezeli, mely költségvetés és számadásait pontosan elkészíti és illetőleg helyére az előírt időben bemutatja.

XI.

Építkezés.

Még az 1895. évben több előterjesztést tettem a szükséges építkezések iránt t. i.: egy városi szálloda, kisdud ovoda épület felépítése és egy ártézi kut létesítése iránt, de egyfelől azon okból, hogy a tisztviselők fizetése időközben felemeltetett s a magurai és tagosítással felmerült tetemes kiadások miatt a képviselő előterjesztésemet elfogadta ugyan, de a szükséges építkezési költségek beszerzését egy ideig a Magura erdőségben értékesítendő cserkéreg eladásától tette függővé.

Ehez járult még azon körülmény is, hogy a város a régi vármegyeházat a múlt évben megvásárolván ennek vételára és az összes építkezéseket 100 ezer forint kölcsön felvételével kívánta fedezni. Ezen kölcsön ügynek lassu lefolyását és annak akadályait már fennebb előterjesztettem. Azonban igen nagy sajnálatomra az ártézi kut létesítése érdekében előterjesztésemet és kidolgozott javaslatomat a képviselő urak egy részének szűkmarkúsága miatt — azon egyszerű okból, hogy a kut furási költségei részben a háztulajdonosokat terhelte volna — kellett egy időre a napi rendről levenni — pedig az ártézi kut nemcsak közegészségi tekintetben, hanem a város gőzfürdője táplálására is már elodázhatatlanul szükséges, tehát legalább ezen egy építmény, miután az sem a városnak, sem a háztulajdonosoknak nagy áldozatába nem került volna, a múlt évben kiépíteni kellett volna — annyiival is inkább mivel szakértők véleménye szerint, a „Bem-téren“ egy ártézi kut furása m. e. 4000 frtba kerülne és ahoz a lakosság a távolság szerint egy-egy telektől esik 1—5 frtig terjedő összeggel járult volna.

Ily körülmények között a lefolyt évben csak a legszükségesebb javítások eszközöltettek.

XI.

Szegényügy.

Mint a múlt évben, úgy ezúttal is sajnálatlalt vagyok kénytelen bejelenteni, hogy a szegények száma szaporodik, — mivel a szülők elpusztulásával legtöbb polgár összes jövedelmét veszítette el, a

szőlőmunkások nyertek ugyan foglalkozást, de a társadalmi állásoknál fogva nagyobb kényelemhez szokott birtokok alig képesek családjukat fenntartani — az iparosok és kereskedők pedig miután számuk forgalmi viszonyainkhoz képest nagy és a kellő befektetési tőke után magas kamatokat fizetnek, kevés haszonnal működhetnek.

A betegek keveset és munkaképtelen szegények részben a városi szegényalaptól segélyeztetnek, a városi kórházban gyógykezeltetnek, másfelől a nemes szívű tagokkal bíró nőegyletek és a nagy közönség jótékonyására vannak utalva.

A megejtett rendőri nyomozás szerint a városi tisztán vagyontalanok száma 74. ide nem számítva a téglavető cigányok családjait, melyek inkább csak téli időben vannak segélyre utalva.

XIII.

Közegészségi viszonyok a városi orvos által beadott jelentés szerint:

Közegészségi állapot.

Az 1896-ik évben a város területén kedvezőtlen egészségi állapot uralkodott, a mennyiben úgy a megbetegedések, valamint a halálozások rendkívül nagy számban léptek fel, meghalt ugyanis az év folyamán 183 egyén, míg 1895-ben csak 121 halálozás volt így tehát a halálozási többlet 1896-ban 62 tesz ki.

Ezen kedvezőtlen állapotot részben a gyakran változó hőmérsékletű, de leginkább nedves időjárás idézte elő, de részben az uralkodott vörheny — járványnak és hasi hagymáz megbetegedéseknek is betudható.

Az előfordult halál okok közül első helyen állanak a légző és emésztési szervek megbetegedései és korra nézve az 1—7 éves kora gyermekek halálozása szerepelt.

A 183 halálozás közül 178 természetes halállal, 5 pedig külerőszak okozta halállal következett be.

Halva született 13 gyermek.

II. Fertőző betegségek.

A fertőző kórok közül a torokgyík 1 esetben kívül, a vörheny járványosan, a hasi hagymáz szörványosan lépett fel; előbbiben megbetegedett 31 gyermek, melyek közül gyógyult 20, elhalt 11, az utóbbiban megbetegedett 4 férfi, 5 nő, 3 gyermek és valamennyi felgyógyult.

Ugy a vörheny, valamint a hasi hagymáz keletkezésének okát kipuhatolni nem lehet, azonban a legszigorubb intézkedések tétettek meg arra nézve, hogy a ragály elterjedése meggátolassék és e miatt az iskolákat is beszüntetni kellett.

(Folyt. köv.)

Ingatlan birtok változások.

A s. z. - s. o. m. l. y. ó. i. kir. járásbíróság területén. Nagy Károly búrgezi lakos megvette gróf Bánffy Róza nagyfalui 1 szőlőjét 450 frtért; ifj. Varga J. István Gróf Bánffy Róza n.-falusi 1 szőlőjét 200 frtért; Foris J. Mihály Gróf Bánffy Róza 1 szőlőjét 200 frtért; Szigyártó András és neje Bun András krasznai 1 beltelkét 500 frtért; Filep Nyikuláj és neje Zilberman Ignác n.-derzsí-dai 1 beltelkét 150 frtért; Heller Mózes füzesi lakos Heller Jónás krasznai összes birtokát 600 frtért; Pozsonyi János, Szabó Miklós varsolci 1 szántóját 100 frtért; Ács Ludrica férj. Orosz Simonné örökölte Ács Péter s.-esehii összes birtokát; Deák M. György megvette Székely Gy. János n.-falusi 1 szántóját 120 frtért; Zsórka Györgyné Szilágyi Tógyer elyi 1 szántóját 130 frtért; Baranyai Ferenc és neje Kabay Sándor lecsméri 1 szántóját 100 frtért; Répás Vaszalika Répás Péter a Flori a.-kaznaci 1 szántóját 200 frtért; Rothschild Salamon és Ullman Bénéjámín Lada Mitru és Szinka m.-valkói 1 malom és 1 kaszálóját 1950 frtért; Somogyi L. János ifj. Vincze Gáborné n.-falusi 1 erdőjét 400 frtért; Boneze Péter és társai örökölték Boneze Domján f.-báni összes birtokát; Kiss Tógyer és Szima örökölték Kis Onucz jaazi összes birtokát; Szűcs G. András megvette Somogyi P. László n.-falusi 1 szántóját 180 frtért; József Benedek és neje Zilberman Ignác n.-derzsí-dai 1 beltelkét 120 frtért; Mojszi Vaszi és neje Korb Tógyer és neje gyümölcsösési 1 beltelkét, 1 szántóját 120 frtért; Hurbán Tógyer Hurbán György sommályi 1 beltelkét 150 frtért; Nemes András ifj. Kiss Mihály és neje n.-falusi 1 szántóját 100 frtért; Szabó (Károly) József örökölte Ferencz káraszteleki összes birtokát; Biris Mihályné Gál Péterné halmosdi összes birtokát; Mosinkát Mitru és neje megvette Biris Mihályné halmosdi 1 szántóját 100 frtért; Argyelán Juon Sztójka Mitru a.-báni 1 szántóját 215 frtért; Nagy Klára Csizmadia László n.-derzsí-dai 1 szántóját 140 frtért; özv. Bérés Balintné ajándékba Molnár (Kiss) Ferencz lecsméri összes birtokát; Borzasi Márton és neje megvette Dombi Ferencz és neje lecsméri 1 beltelkét 2 szántóját 500 frtért; Rác János és neje Schönstein János sz.-somlyói 1 beltelkét 225 frtért.

Különfélék.

— **Kinevezés.** Kövesdy Lajos kir. posta- és távirda kiadót a m. kir. keresk. miniszter a szilágyi-krasznai posta- és távirda-hivatalhoz postamesterré nevezte ki.

— **Tanár-választás.** Székely Ödön zilah-i főgimnáziumi r. tanárt, az erdélyi ev. ref. egyházkerület közlelbbi közgyűlésén, a nagy-enyedi Bethlen főiskolához rendes tanárrá választották meg.

— **Meghívó.** O Felsége az apostoli király legkegyelmesebb jóváhagyásából a magyarországi katolikus egyház autonómiáját szervező gyűlés képviselő tagjainak választására főpásztori utasítás értelmében az előkészületek azonnal megteendők. E célból hitközségünk minden nagykorú férfitagját az ezen ügyben f. évi június hó 17-én, Urnapján, d. u. 4 órakor a gimnázium tornacsarnokában tartandó hitközségi közgyűlésre tisztelettel meghívjuk. A gyűlés tárgyai: 1) A választási szabályzat felolvasása. 2) Az összeíró és szavazatszedő ötös bizottság megválasztása. Kelt Sz.-Somlyón, 1897. június 15-én. Trusza Lajos, esperes plebános. Veverán József, főgondnok.

— **A szilágy-somlyói rom. kath. elemi fiúiskolában,** az évfárá vizsgálatok a III. és IV. osztályban folyó hó 19-én, az I. és II. osztályban pedig 21-én délelőtt 8 órakor tartatnak meg, melyre a t. szülők és érdeklődők ez uton is meghívotnak. Az igazgatóság.

— **Halálozások.** Haraji Fejér Imre kerestelki földbirtokos f. évi június hó 9-én életének 69-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. — Czuppa Margit, a Könyves Kálmán könyvkiadó vállalat hivatalnoknője, életének 24-ik évében június 10-én hosszas szenvedés után Percsenben elhalt. — Galló József m. kir. pénzügyi fogalmazó, kataszteri nyilvántartó-biztos, élete 54-ik évében, június hó 14-én Ilosván elhalt.

— **A polgári dalárda majálisáról** közölt számadásból Br. Bánffy Dezső 10 frtnyi felülfizetése tévedésből kimaradt, mit ezennel utólagosan köszönettel nyilvánosan nyugtatványoz a dalárda.

— **Évfárá vizsgálatok.** A szilágy-somlyói alsófokú ipar- és kereskedelemi iskola f. évi június hó 20-án tartja az állami elemi népiskolában évfárá vizsgálatait. Sorrendjük a következő: délelőtt 8—10-ig az előkészítő és I., délután a II. és III. osztály valamint a kereskedelmi tanfolyam tanulói 2¹/₂—5 óráig vizsgáznak. Vizsgáló biztosok az iparosok részéről: Erdődy László, Gámeneczy Lukács, Kába József, Keller Ferencz. Kelemen László, Lengyel László, a kereskedők részéről: Dull László, Farkas István, Schvartz Ignác. Ugyanezen alkalommal az iparos tanulók kiállított kézimunkái is megtekinthetők. Kelt Szilágy-Somlyón, 1897. jun. 13-án Fetzter János Ferencz, ipariskolai igazgató.

— **Elhalasztott választás.** A f. hó 10-ik napjára kitűzve volt perczeni körjegyző választás újjabban el lett halasztva. Bizony sok kárára lehet az nemcsak Percsen községnek, de az egész körjegyzői körnek, hogy a körjegyzői állomás végleges betöltése oly hosszas időn át húzódik és halasztódik.

— **A Cirkusból.** Könyöt Lipót cirkusával e hó 12-én kezdte meg a Bem-téren előadásait. A cirkus művészeinek érkezett hírdető óriási falragaszok megtették a hatást, mert a közönség rendkívül nagy számban látogatja az előadásokat. Könyöt ur meg is érdemli a pártolást, mert városunkban évek óta nem volt ilyen jól berendezett cirkus társaság, mint ez. Na de meg is lehetnek elégedve nemcsak a tömeges látogatással, hanem a tetszés nyilvánításokkal és óvációkkal is, melyekben egyik-másik kiválóbb mutatványt a közönség részesíti. Legjobban megnyerték a közönség tetszését Adolf ur jókegy mutatványai a nyergeletlen lovon és a nyole tagból álló kutya-társaság bámulatos ügyes produkciói, különösen a folyton ugató kutya-kisasszony és kutya-urfi által kettőben lejtett keringő nyerte meg a közönség tetszését. Igen ügyes tornászok, erőművészek, lovaik, s lovar-nők vannak, saját zenekaruk pedig annak, aki a fuvó hangszereket élvezni tudja — kiváló dícséretet érdemel. Nagy hiányuk, hogy nincs elég jó bohócuk. Egészben véve ajánlhatjuk olvasóinknak. A helyiség is tágas és kényelmesen van berendezve.

— **Országos sertésvásár.** A nagyváradi országos sertésvásár f. hó 25. és 26-án fog megtartatni. Ezen vásárra csak is vészmentes helyről engedtetik meg sertéseket felhajtani. Minthogy Debrece és Gyula, — hol szintén szokott országos sertésvásár lenni, — a sertésvásár miatt még mindig zár alatt van, a nagyváradi sertésvásár nagyszabásúnak ígérkezik.

— **Nyilvános számadás.** A sz.-somlyói nőegylet által folyó évi június hó 7-én rendezett estély jövedelme volt 60 frt 05 kr, kiadás: zene 15 frt, terem takarítás 8 frt, díszítés

és napszamos 1 frt 90 kr, világítás 3 frt 70 kr, meghívó nyomtatás 5 frt 56 kr, összes kiadás: 34 frt 16 kr. Tiszta jövedelem 25 frt 99 kr. Felülfizettek: Br. Bánffy Dezső 10 frt, özv. Hegyi Mihályné (Debrece) 2 frt, Balás Zsigmond, Beretó János, Márkus Gusztáv, Dr. Lang Jakab, Tóth Lajosné, Bartha Endréné, Dr. Markovits Jakab 1—1 frt; — özv. Ajtai Albertné, N. N., Bartha Endre, Gencsy Sándor, Bogdán István, N. N., Somogyi Aladár, Kőmives Vencel, N. N., Kethely István, Sziszek Sándor 50—50 krt; — Barta Károly 95 krt. Mindazok, kik felülfizettek, nemkülömben Fábry József ur, ki tekintettel a jótékony cél iránt, díjtalanul kölcsönzött butorokat, fogadják az egylet hálás köszönetét. A rendező-bizottság.

— **Végtárgyalás.** E hó 9-én tartotta meg a zilah-i kir. törvényszék a végtárgyalást báró Bánffy János sz. nagyfalusi nagybirtokos vádlott felett, kinek végzetes lövése a lapunkban ismertetett körülmények között Nagy (Bori) Bálint sz. nagyfalusi lakos végzetes halálát okozta s Szilágy-Nagyfalu csendes lakosságát annyira maga ellen zudította volt, hogy a csendőrség erőlyes közbelépésére s a közigazgatási hatóság tapintatos eljárására volt szükség, hogy a dolog veszedelemesebb alakot ne öltönn és több emberélet áldozatot is ne követeljen. A bünyefnyitő törvényszéki ülésen Hiry Ferencz kir. táblai bíró elnököl, szavazó bírák pedig Bokor István és Gyenge Mihály voltak. A vádhatóságot Gazda Ferencz kir. ügyész képviselve, ki a szándékosság vádját már a vádbeszédben elejtette s báró Bánffy Jánost nem szándékos emberöléssel, hanem vétkes vigyázatlanságból elkövetett emberöléssel vádolta s mint ilyent, kérte megbüntettetni. A vádbeszéd vádlott előléletével és a súlyosító körülményekkel minél kevesebbet foglalkozott, azonban a szándékosság bebizonyíthatatlan voltával tüzetesebben foglalkozott, mintegy igazolásul annak, hogy a vádhatóságnak elhivatása nem abban kulminál, hogy minden vádlottban egyedül a bűnt lássa s minél nagyobb bűn kisütését forcirozza, hanem abban, hogy a tiszta tényállás legyen földerítve. Vádlottat, ki meghaltottan hallgatta végig a bizonyító eljárást, Nagy Dezső fővárosi ügyvéd védelmezte s meg kell adni, hogy igen csinos és szép védbeszédet mondott, bárha mélyebb jogi fejtegetésekbe nem igen bocsátkozott is. A védbeszédnek tet-szetős része volt, midőn a védő azt igyekezett bebizonyítani, hogy nem vádlott járt el vétkes könnyelműséggel, midőn töltött fegyverével hadonászott, hanem a meglőtt Nagy Bálint követett el vétkes vigyázatlanságot, mikor a kutya üldözése miatt indulatba jött vádlottal szembe állott s azt kutyája meglövéséért kérdőre vonta. Szerencsje szegény Nagy Bálintnak, hogy a másvilágra költözött, mert a milyen tüzzel védte Nagy Dezső fiskális a bárót, még könnyen ő belőle lett volna a vádlott. A végtárgyalást Zilahon szokatlan nagy számu közönség hallgatta végig. Az ítéletet délután három órakor hirdették ki. Az ítélet szerint a törvényszék báró Bánffy Jánost a Nagy (Bori) Bálint sérelmére elkövetett s a btkv. 290. §-ába ütköző s minősülő gondatlan-ságból elkövetett emberölés vátségében bűnösnek mondotta ki s ezért a btkv. 41. §-sa alapján saját élet-mén eltöltendő két havi fogházra és az összes költségeknél az államkincstár részére megfizetésére ítélte, a rabmunka teljesítése alól azonban teljesen felmentette. Minthogy Bartha Endre ügyvéd, mint a káros fél képviselője kijelentette, hogy károsult minden kárkövetelésére kielégítve lett, ez irányban az ítéletben intézkedni nem volt szükséges. Vádlott és védő ügyvéde is az ítélet ellen teljes fölmentésért, a királyi ügyész pedig a büntetés súlyosbításáért felbbezést jelentettek.

— **Ertesítés.** A szamosújvári m. kir. állami főgimnáziumban, melynek f. évi szeptember hó 1-én a VIII-ik osztálya is megnyílik, az 1897/8. tanévre szóló beiratások már a f. tanév végén — és pedig június hó 30-tól július hó 5-ig (bezárolag) — fog-nak eszköztetni s a f. évi szeptember hó elején csak abban az esetben vétetik még föl tanuló, ha az illető osztályban melyre jelentkeznek, még hely maradt fönn. A gimnázium első osztályába oly növendék léphet, a ki 1) születési bizonyítvánnyal igazolja, hogy élete 9. évét már betöltötte; 2) bizonyítványt mutathat föl valamely nyilvános elemi iskola negyedik osztályának sikeres elvégzéséről, vagy felvételi vizsgálaton igazolja, hogy hasonló mértékű képzettséggel bír és 3) orvosi bizonyítványa van arról, hogy mikor volt utoljára beoltva. Ha az így beiratkozott tanulók a jövő tanév szeptember hó 4-ig (bezárolag) az illető osztály főnöküknél nem jelentkeznek, nemcsak a

belépésre való jogosultságot hanem a befizetett fölvételi díjat is elvesztik. A beiratkozások személyesen és a szülők, gyámok, vagy ezek helyettesének jelenlétében kell megtörténnie. Díjak. Fölvételi díj 3 frt. — Ifjúsági könyvtára és évi Értesítőre fizetendő díj 1 frt 50 kr. — Tandij egész évre 24 frt. mely lefizethető négy részletben. — Az ének vagy a szabadkézi rajz — mint rendkívüli tantárgyak — tanulásra önként jelentkező tanulóknak 1., illetve 4 frt külön tandíjat tartoznak fizetni. Szegény sorsu szülők jó magaviseletű gyermekei, kiknek minden tantárgyból legalább jó osztályzatuk van, a tandij egészének vagy felének fizetése alulmentességet nyerhetnek. Ez iránti kérvényeket azonban egy évesnél nem régebb szegénységi bizonyítvány és utolsó iskolai bizonyítványuk csatolása mellett szept. 15-ig és febr. 15-ig a főgymn. igazgatósághoz tartoznak benyújtani. Dr. Mártonfi Lajos kir. igazgató.

— **A távirat-feladás megkönnyítése.** A m. kir. posta- és távirda-igazgatóság a következőket ajánlja a közönség figyelmébe: 1) Azon célból, hogy oly postahivataloknál is lehessen táviratokat feladni, ahol távirdahivatal nincs, a zárt levelezőlapokhoz hasonló alakú, zárható „táviratlapok“ vannak forgalomban. Ily táviratlapok kaphatók minden posta- és távirda, illetve postahivatalnál, nemkülömben a frankojegy-árusoknál darabonként 31 krajcárért s felhasználhatók a magyar korona területén bárhol, Európa bármely államára szóló táviratok feladásánál. Azokra nézve, akik távirdával nem bíró helyeken laknak, a táviratozást ezen lapok használatára megkönnyíti, mert bármely postahivatal elfogadja s a legelső postaindítással küldi el a legközelebbi távirdahivatalhoz expressz-levelek módjára és díjmentesen. Ha a feladó ajánlván kívánja a zárt táviratlapon irt táviratot a távirdahivatalhoz elküldetni, ezért meg kell fizetnie a 10 kr. ajánlási díjat. A zárt táviratlapon irt távirat a levélgyűjtőszekrénybe való bedobás után is feladható. 2) Egy ily táviratlapon minden ráfizetés nélkül fel lehet adni egy, a magyar korona területére, Ausztriába, a megszállott tartományokba, Németországba vagy Szerbiába szóló 10 szóból álló táviratot; 10 szón felül minden további szóért 3 kr, jár s ezeknek díját, a táviratlap belső oldalára ragasztandó megfelelő értékű frankojegyekkel kell lerónni. Ha a távirat címzettje oly helyen lakik, a hol nincsen távirdahivatal, a címben meg kell nevezni az utolsó távirda nevét, a cím előtt pedig a továbbszállítás módját; nevezetesen a belföldi forgalomban: a) „postával“, ezért díj nem jár; b) „postán ajánlván“, ezért 10 kr. díj jár; c) „postán express“, ezért 25 kr. díj jár; d) „küldőnc fizetve“, ezért 40 kr. díj jár. 3) A zárt táviratlap miként való használatára nézve annak kölső oldalán rövid „figyelmeztetés“ foglaltatik; aki azonban bővebb tájékozást kíván, vagy ha külföldre szóló, ugyszintén, ha sürgős táviratot akar feladni, vagy a választ is bérmentesíteni kívánja, ha táviratának mikor történt kézbesítéséről értesítést kíván, az felvilágosításért a postahivatalhoz fordulhat, mely azt köteles megadni. 4) A távirdahivatal a posta után hozzá érkezett zárt táviratlapon irt táviratot még azon esetben is továbbítja, ha a díjak nincsenek is teljesen fedezve, feltéve, hogy a fedezetlen díj 20 kr-nál nem több és a feladó teljes címét a táviratlap megfelelő helyén feljegyezte. Ez okból a feladónak saját érdekében áll, hogy címét és lakását a legnagyobb pontossággal írja fel a táviratlapra. A hiányzó díjak portómentes levelezőlap útján 10 kr. költséggel együtt a feladótól utólagosan szedtetnek be. 5) Ha a távirat díjából 20 kr-nál több fedezetlen, vagy ha kevesebb is, de a feladó címét fel nem jegyezte; a távirdahivatal a zárt táviratlapon irt táviratot a feladónak, illetve a beküldő postahivatalnak visszaküldi. 6) Elrontott táviratlapok 1 kr ráfizetés mellett becsérélhetők, az azokon felragasztott, fel nem használt frankojegyek pedig az érték 10%-ának levonása mellett éppen úgy válthatók be a postahivataloknál, mint az elrontott frankojegyek.

— **Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként** — japáni, chinai, s.a.t. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyemet 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damaszott s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küdenek HENNEBERG G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyá-

rai Zürichben. Svájeba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

A szilágysági vonal menetrendje.

— Érvényes 1897. május 1-től. —

Zilahtól—Nagy-Károlyig.

Állomások	3713	3711
	számu	vonat
Zilah indul	420	301
Cigányi	432	313
Haraklány	447	327
Sz.-Balla	504	343
Ökörítő	520	359
Sarmaság	534	413
Derzsida	603	442
Alsó-Szopor	626	504
Ákos	655	533
Szakácsai	723	559
Tasnád	742	619
Tasnád-Szántó	806	643
Érhatvan	821	658
Mezőterem	837	714
Nagy-Károly érkezik	906	743

Nagy-Károlytól—Zilahig.

Állomások	3712	3714
	számu	vonat
Nagy-Károly indul	530	415
Mező-Terem	600	443
Érhatvan	615	458
Tasnád-Szántó	637	521
Tasnád	701	543
Szakácsai	719	601
Ákos	750	633
Alsó-Szopor	814	700
Derzsida	835	723
Sarmaság	849	738
Ökörítő	915	807
Sz.-Balla	933	828
Haraklány	950	848
Cigányi	1005	904
Zilah érkezik	1017	918

Sarmaságtól—Sz.-Somlyóig.

Állomások	3812	3814
	számu	vonat
Sarmaság indul	909	438
Somlyó-Ujlak	935	504
Sz.-Somlyó érkezik	953	523

Sz.-Somlyótól—Sarmaságig.

Állomások	3811	3813
	számu	vonat
Sz.-Somlyó indul	755	320
Somlyó-Ujlak	814	339
Sarmaság érkezik	839	403

Az aláhuzott idő éjjeli idő 6-tól 6-ig reggel.

Irodalom.

— A „Zenélő Magyarország“ június 15-iki XII. füzeté kedves meglepetést hoz a zongorázó közönségnek. E füzet tartalmazza: I. Lányi Ernő, a legnevesebb magyar dal szerzőnek, „A Tiszának jaj de mely a feneke“ című remek szép dalát. II. Yvon Ch-tól a ma elismert legkedveltebb tánc zeneszerzőnek „Pouvenir de Budapest“ című pompás és dallamgazdag keringőjét. III. Zsádányi Ármánd átiratában „Zápor eső csak úgy szakad“ szövegű kedves szerb dalt. Ily gazdag választékát adja a legjobb zenemű ujdonságoknak a „Zenélő Magyarország“ minden egyes füzeté, mely zenemű folyóirat ma már a legnevesebb zeneszerzőink legelőkelőbb gárdáját csoportosítja maga köré. Minden füzet 10—10 oldal zenét ad. Egy-egy füzet ára bérmentes küldéssel 22 kr. Hat ily füzet képez egy negyedévi folyamat 60 oldal zenével 1 frt. Előfizethetni az ép most meginduló III. és előző negyedekre — ugy a korábbi évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalában Budapesten, VI. Csengery-utca 62/a honnan megismerésre mutatványszámot bárkinek ingyen és bérmentve küldenek.

— Ebben a nyári hőségben valószínűs isten áldása, ha egy kedves könyvvel meghuzódhatunk egy lugas árnyas hüségben. Ilyenmű szórakozásra a legalkalmasabb a „Képes Családi Lapok“ című szépirodalmi hetilap, mely minden tekintetben versenyez a külföld e nemű lapok bármelyikével. Cikkeit a legjobb nevű írók tolla szolgáltatja, képei a legjobb mesterek ecetvonásainak reprodukciói, s úgy képből mint írásból mindig modern, mindig aktuális. Évenként négy külön beköthető regényt ad mellékletül, melyeknek bolti ára egy forint. Mutatványszámot kívánatra ingyen és bérmentve küld a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala (Budapest, Vadász-utca 14. sz. saját házában.)

— „A Kert“, a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap 11. száma a következő tartalommal jelent meg: Konyhakertészet. Ordódy Lajos: A dinnye trágyázása. — Leibnitz Antal: A dughagyma szárba hajtásának megakadályozása. — Farkas Elek: A spárga magról való tenyésztése. — Gyümölcsészet. Angyal Dezső: Gyümölcskertek királynéja. — Zádor Gyula: A pázsitban álló gyümölcsfák. — Petrikovits Pál: Az árpás körte. — Diszkertészet. Mauthner Ödön: A tennis és más játszóhelyek. — Band H.: Az Epaeris tenyésztése és szaporítása. — Vts.: Milyen magas legyen a magastörzsű rózsa? — Kunszt János: Még néhány szó az Orchidiákról. — Lugas. Jablonszky György: A szőlő zöld oltásáról (párosítás). — Szentgyörgyi Lajos: Szőlőink veszedelme. — Rovartan. Hosszu Albertné: Védekezés rovarelleneségek ellen. Gép- és eszközlétár. Vitályos: Árnyékos kerti szék. — Tárcs. Szalay Fruzina: Séta a szőlőben. — Közelről és távolról. Betz: Az első gyümölcsészeti tanfolyam Bulgáriában. — Hírek. — Apró szakközlemények. — Junius havi teendők. — Szerkesztői üzenetek. — Színes műmelléklet. Gyümölcskertek királynéja. — Famatézetek.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Kerestetik

egy 6—8 gimnáziumot végzett szolid fiatal ember gyógy szerész

GYAKORNOKNAK,

kedvező feltételek mellett.

YISKI BALÁS ZSIGMOND

gyógyszerész,

Szilágy-Somlyón.

1—6

2225—897. köz. szám.

Pályázati hirdetés.

Sz.-Somlyó városánál 600 frt évi fizetés, 150 frt lakbér illetménnyel és magánügyekben napidíjak élvezetével összekötött rendszeresített számvédmérnöki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy az 1883. évi I. t.-c. 10. §-ában előírt okmányokkal és eddigi működésüket tanúsító bizonyítványokkal kelően felszerelt pályázati kérvényeket folyó évi június hó 30-áig alulírott nál adják be.

Ezen állás választás után fog beöltetni és egyben megjegyeztetik, hogy ezen állomás jobb javadalmazása céljából megengedtetik, hogy az illető hivatalos teendői elvégzésével magánmunkálatokat is teljesíthessen.

Sz.-Somlyó, 1897. június 9.

Genosy Sándor,

1—2

polgármester.

Pántlikagilisztában és gyomorhajban szenved az emberiség fele része.

A szenvedő emberiség meggyógyítására és segélyére!

Kik galandféregben és gyomorhajban szenvednek!

Pántlikagilisztá

fejéstől, és gyomorhaj a páfrány-tok ocskák által, fájdalom nélkül, jótállás mellett, a leg-
rövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik.

Egyedül valódi kapható:

Schneider József
gyógyszerésznél,

Resiczan, fő utca 3.

Védjegy.

(Délmagyarország.)

Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli, gyors és biztos eredményért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha a pántlikagilisztá-féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — Törvényesen védve. — Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére frt 3.50 postai utánvétellel vagy a fenti összegnek előre való beküldésével. A pántlikagilisztá tünetei a következők: az arc halvány-sárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztetlenség, étvágytalanság, felváltva möhő étvágygyal, gyakori rosszullet vagy épen ajúlások és szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemelés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhév, gyakori felbőgés, belgörcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró szívó fájdalmak és szurások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendetlenségei különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életunság és a halál óhaj-tása. Továbbá itt minden gyógyszer kapható Santal tok ocskák hatásukban felülmulhatlanok, gyorsan és biztosan gyógyítanak nőknél és uraknál elgyengült férfierőt, hűgyszó-fajásokat, folyásokat nőknél és uraknál befecskendezés nélkül. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Makacs baj ellen egy dupla adag 4 frt. Mind egyedül valódi kapható:

Schneider J. gyógyszerésznél, Resiczan, fő-utca 3.

(Délmagyarország.)

Millió betegnek segített már ez a szer.

Itt még kapható a legjobb iszákosság (részség elleni szer, 1 üveg ára 2 frt, öreg bajnál 4 frt. 3—5

Legbiztosabb szer.

Az általánosan elismert és jó hatásának bizonyult

„**BARÁT ITAL**“
cimű növény-szer gyomor-likör készítményem.

Székrekedés, étvágytalanság és az ezekből eredő bajok ellen.

Egy üveg ára 40 és 80 kr.

Kapható Szilágy-Somlyó fűszerkereskedéseiben számos elismerő levelet tartalmazó könyvvel együtt. Továbbá nálam, a főraktárban 2—10

Hm.-Vásárhely, Árpád-utca 12. Zenke Zoltán.

A nagyméltóságu m. kir. ker. és oszt. csász. kir. urak által kihirdetve és törv. védve.

Építésszek és építők figyelmébe!

BING MÓR

nagy-károlyi fakeskedésében mindenkor és minden mennyiségben kapható:

asphalt fedél lemez,

1. asphalt elkülönítő lemezek,
2. Carbolineum, közszenkátrány.
Stukatur nádfonat. 3—3

Új tánc tanfolyam.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a szatmári állandó tánc tanintézetben két hónapi szünetelés alkalmából ide átrándultam és a színház helyiségében folyó hó 24-ikétől kezdődőleg hat hétre terjedő

TÁNCZTANFOLYAMOT

nyitok, a mely két csoportra lesz osztva.

Tandij ezen időnyre 6 frt. A tánc-órak tanuló gyermekek részére d. u. 1/2 5—1/2 7 óráig, felnőtteknek pedig 1/2 8—9 óráig lesznek megtartva.

Minthogy számtalan nagy városokban szerencsés voltam több száz gyermeket úgy tánc, mint testtartás, és illemszabályok tanításában részesíteni és ugyisint az egész szatmári értelmesség közönség elismerését szerencsés voltam számomra kivívni, a melyről a somlyói közönségnek már a múlt évben is alkalma volt meggyőződni. Nemkülönben most is minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a mélyen tisztelt szülők elismerését minden tekintetbe számomra a jelenkorra és úgy a jövőre is kivívjam. A n. é. közönség szíves pártfogásáért esedezve, maradtam

tisztelettel

Zelinger Adolf,

Szatmár városának állandó tánc és illemtanítója.

Kívánatra háznál külön órák is adatnak. Beiratkozni lehet minden nap a tánciskola helyiségében d. u. 4—6 óráig.

Akar Ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

Tokaji cognacot

Tokaj város címerével

(kigyós kereszt a hármass hegyen)
mert különben értéktelen hamisítványt kap.

3—5

Főraktár:

FRANKOVICS IGNÁCZ,

Szilágy-Somlyón.

Sörfogyasztók figyelmébe.

Van szerencsém tudatni az igen tisztelt sörfogyasztó közönséggel, miszerint Szilágy-Somlyón,

KIZÁRÓLAG poharas Dréher-féle sört **CSAK**

ifj. Páskuj István, Csillag János és Czine Péter

sörüzletökben méretik ki.

Általánosan el van ismervé, hogy a Dréher sör Magyarország legjobb gyártmánya, mely nem szorul ajánlatra, dícséretre, vagy kitüntetésre.

A tisztelt sörfogyasztó közönség pártfogásával lehetővé teszi, hogy Dréher sör helyben raktáron tartassék, melyre nagy szükség van, mert a Dréher sör az egyedüli, a mely a legnagyobb melegben is a sörfogyasztó közönség izlését teljesen kielégíti.

Tisztelettel:

NUSZBAUM JAKAB ÉS TÁRSA.

1—3